

LIETUVOS RESPUBLIKOS
SAVIVALDYBIŲ BIUDŽETŲ PAJAMŲ NUSTATYMO METODIKOS ĮSTATYMO
NR. VIII-385 10 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
AIŠKINAMASIS RAŠTAS

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, projekto tikslai ir uždaviniai

Lietuvos Respublikos 2020 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projekte (toliau – Rodiklių projektas), kuris šiuo metu grąžintas Lietuvos Respublikos Vyriausybei tobulinti, savivaldybių biudžetų pajamos, palyginti su 2019 metais, yra 352 mln. eurų arba 11,9 proc., didesnės. Per 2017–2020 metus savivaldybių biudžetų pajamos didės 766 mln. eurų, arba 30,6 proc., iš jų vien pajamos savarankiškosioms funkcijoms finansuoti – 405 mln. eurų, arba 29,1 proc. Vertinant pagal kitus biudžetus (valstybės, Valstybinio socialinio draudimo fondo ir Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžetus), savivaldybių biudžetų augimas yra gana ženklus.

Rodiklių projekte savivaldybėms numatytas papildomas finansavimo šaltinis savivaldybių išlaidų pokyčiams kompensuoti dėl Seimo ir Vyriausybės priimtų sprendimų. Tokie išlaidų pokyčiai sudarytų apie 40 mln. eurų: Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymui laipsniškai įgyvendinti, minimaliajai mėnesinei algai padidinti, pareiginės algos (atlyginimo) baziniam dydžiui padidinti, mažiausiems koeficientams padidinti darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis.

Pastarųjų metų Vyriausybės vykdoma ekonominė politika ir toliau skatins Lietuvos ekonomikos augimą, gyventojų pajamų didinimą ir paskatų investuoti stiprinimą, tiesioginių užsienio investicijų ir Europos Sąjungos (ES) finansinės paramos lėšomis finansuojamų investicijų projektų įgyvendinimą. Visa tai lemia ir spartų su darbo santykiais susijusių pajamų, kurių didžioji dalis atitenka savivaldybėms, augimą, o tai kartu prisideda ir prie tolesnio savivaldybių finansinės situacijos gerėjimo.

Lietuvos Respublikos savivaldybių biudžetų pajamų nustatymo metodikos įstatymo Nr. VIII-385 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projekte (toliau – Įstatymo projektas) siekiama nustatyti, kad savivaldybės 2020 metų išlaidų pokyčius, kuriuos lemia Seimo ir Vyriausybės sprendimai ir kurie sudarytų apie 40 mln. eurų, finansuotų iš pajamų padidėjimo sumos.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai ir rengėjai

Įstatymo projektą parengė Finansų ministerijos Biudžeto departamento (direktorė – Daiva Kamarauskiene, tel. 239 0130, el. paštas daiva.kamarauskiene@finmin.lt) Valstybės ir savivaldybių biudžetų sudarymo skyriaus (vedėja – Audronė Čekanavičienė (tel. 239 0255, el. paštas audrone.cekanaviciene@finmin.lt) patarėjas Artūras Kriūka (tel. 239 0054, el. paštas arturas.kriuka@finmin.lt).

3. Dabartinis teisinis įstatymo projekte aptartų teisinių santykių reglamentavimas

Savivaldybių biudžetų pajamų nustatymo metodikos įstatymas nustato, kad kiekvienais metais turi būti teikiamas tvirtinti savivaldybių biudžetų finansinis rodiklis – kintamoji gyventojų pajamų mokesčio (toliau – GPM) dalis (procentais), tenkanti visų savivaldybių biudžetams nuo šio mokesčio pajamų į konsoliduotus valstybės biudžetą ir savivaldybių biudžetus ir skiriama dėl Seimo ir (ar) Vyriausybės sprendimų nulemtų savivaldybių išlaidų pokyčiams kompensuoti. Kintamajai GPM daliai (procentais) apskaičiuoti naudojamos sumos, kurios savivaldybėms apskaičiuojamos konkrečioms Seimo ir (ar) Vyriausybės sprendimams įgyvendinti.

4. Įstatymo projekte siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Įstatymo projekte siūloma nustatyti, kad savivaldybių išlaidų pokyčiai, kuriuos lemtų Seimo ir Vyriausybės sprendimai, 2020 metais būtų finansuojami naudojant iš ekonomikos augimo didėsiąsias savivaldybių biudžetų pajamas, kurios susidaro ateinančių biudžetinių metų

savivaldybių prognozuojamas pajamas palyginus su einamaisiais biudžetiniais metais apskaičiuotomis savivaldybių prognozuojamomis pajamomis. Numatoma, kad tokiems pokyčiams finansuoti 2020 metais galėtų būti panaudota apie 39 mln. eurų didėsiančių pajamų.

Jeigu apskaičiuotos padidėjimo sumos savivaldybėms nepakaktų, savivaldybių išlaidų pokyčiai būtų kompensuojami naudojant kintamąją GPM dalį. Numatoma, kad tokiems pokyčiams kompensuoti 2020 metais bus panaudota apie 1 mln. eurų.

Atkreiptinas dėmesys, kad savivaldybių veiklos sritims finansuoti – savivaldybių ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo lavinimo ugdymo pedagogų darbo užmokesčiui, švietimo pagalbai mokiniui finansuoti, savivaldybių priešgaisrinių tarnyboms finansuoti, savivaldybių investicijoms ir kt., didinamos savivaldybių išlaidoms šioms sritims skiriamos lėšos.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Neigiamų pasekmių, priėmus Įstatymo projektą, nenumatoma.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Priėmus Įstatymo projektą, įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai nenumatoma.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Įstatymo projektu teikiamas pakeitimas turėtų ir toliau motyvuoti savivaldybes skatinti užimtumą, verslumą, pritraukti investicijas, kuriančias naujas darbo vietas.

8. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Priėmus Įstatymo projektą, kitų teisės aktų keisti nereikės.

9. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymo projektas parengtas laikantis Valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas. Įstatymo projekte nėra apibrėžiama naujų sąvokų.

10. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus

Įstatymo projektas neprieštaruoja Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos teisei.

11. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įstatymų lydimųjų aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti

Įstatymui įgyvendinti naujų teisės aktų priimti nereikės.

12. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Savivaldybių biudžetų pajamų augimo mažinimas dėl išlaidų Seimo ir (ar) Vyriausybės priimtiems sprendimų finansuoti valstybės biudžeto lėšomis galės būti kompensuojamas didinant savivaldybių išlaidas kitose jų veiklos srityse.

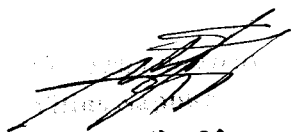
13. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados
Rengiant Įstatymo projektą nebuvo gauta specialistų vertinimų ir išvadų.

14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia įstatymo projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis

Reikšminiai žodžiai, kurių reikia Įstatymo projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant reikšminius žodžius pagal Europos žodyną „Eurovoc“: „savivaldybės biudžetas“.

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Nėra.

2019-12-02